

Danuta Małkowska

Rachunkowość od podstaw

zbiór zadań z komentarzem
z rozwiązaniami

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
Gdańsk 2017

© Copyright by ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
oddk Gdańsk 2017

Projekt okładki oddk:
Artur Zdulski

Korekta oddk:
Ewa Kapkowska-Niemczyk

Skład komputerowy:
Mariusz Szewczyk

Wydanie XII

Kopiowanie na dowolnych nośnikach, przedruk, rozpowszechnianie całości
lub fragmentów bez pisemnej zgody Wydawcy
– ODDK Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. –
jest zabronione i zagrożone karą pozbawienia wolności do lat 5.

Materiał kserowany narusza prawa autorskie!

ISBN 978-83-7804-382-9

Wydawca: ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.
80-317 Gdańsk Oliwa, ul. Obrońców Westerplatte 32A
tel./faks 58 554 29 17, www.oddk.pl, e-mail: oddk@oddk.pl

Spis treści

1. Majątek przedsiębiorstwa jako przedmiot rachunkowości	7
1.1. Rachunkowość jako system ewidencji gospodarczej	7
1.1.1. Pojęcie i metody rachunkowości	7
1.1.2. Polityka i zasady rachunkowości	8
1.2. Charakterystyka majątku przedsiębiorstwa	10
1.2.1. Istota i klasyfikacja zasobów majątkowych (aktywów)	10
1.2.2. Istota i klasyfikacja źródeł finansowania zasobów majątkowych (pasywów)	27
1.3. Bilans jako element sprawozdania finansowego	42
1.3.1. Istota i struktura rocznego sprawozdania finansowego	42
1.3.2. Znaczenie równania bilansowego w systemie rachunkowości	43
1.3.3. Istota, cechy i formy bilansu	45
2. Operacje gospodarcze i ich wpływ na zmiany majątku przedsiębiorstwa	67
2.1. Ruch okrężny zasobów majątkowych	67
2.2. Wpływ operacji gospodarczych na zmiany bilansu	68
2.2.1. Operacje bilansowe	69
2.2.2. Operacje wynikowe	79
2.3. Dokumentowanie operacji gospodarczych	85
2.3.1. Istota i klasyfikacja dowodów księgowych	85
2.3.2. Opracowanie i przechowywanie dowodów księgowych	87
3. Zasady ewidencji operacji gospodarczych na kontach	89
3.1. Konto jako podstawowe urządzenie księgowe	89
3.1.1. Pojęcie, budowa i rodzaje kont	89
3.1.2. Funkcjonowanie kont bilansowych	93
3.1.3. Zasada podwójnego zapisu i konsekwencje jej stosowania	98
3.1.4. Zestawienie obrotów i sald	100
3.2. Księgi rachunkowe	104
3.2.1. Pojęcie i struktura ksiąg rachunkowych	104
3.2.2. Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych	105
3.2.3. Poprawianie błędów księgowych	107
4. Podział i łączenie kont	129
4.1. Podział poziomy; zasady funkcjonowania kont analitycznych	129
4.2. Łączenie kont; zasady funkcjonowania kont aktywno-pasywnych	142
4.3. Podział pionowy kont	152
4.3.1. Zasady funkcjonowania kont głównych i korygujących	152
4.3.2. Zasady funkcjonowania kont wynikowych	172
5. Ewidencja kształtowania się wyniku w różnych rodzajach działalności gospodarczej	177
5.1. Podział działalności gospodarczej	177
5.2. Przychody i koszty działalności operacyjnej	178
5.2.1. Wynik ze sprzedaży w działalności handlowej	178
5.2.2. Wynik ze sprzedaży w działalności produkcyjnej	180
5.2.3. Wynik ze sprzedaży w działalności usługowej	183
5.3. Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej	186
5.4. Przychody i koszty finansowe	187
5.5. Procedura ustalania wyniku finansowego	189
5.5.1. Wynik finansowy brutto i netto	189
5.6.2. Prezentacja wyniku finansowego w rachunku zysków i strat	191
6. Koszty podstawowej działalności operacyjnej – ewidencja uproszczona	229
6.1. Klasyfikacja kosztów działalności operacyjnej	229
6.2. Przekroje ewidencyjne kosztów działalności operacyjnej	231
6.2.1. Ewidencja kosztów w układzie rodzajowym	231
6.2.2. Ewidencja kosztów w układzie kalkulacyjnym	234

7. Inwestycje krótkoterminowe	249
7.1. Obrót pieniężny, jego dokumentacja i ewidencja	249
7.2. Wycena i ewidencja transakcji w walutach obcych	257
7.3. Wycena i ewidencja krótkoterminowych aktywów finansowych	259
8. Rozrachunki	273
8.1. Istota i podział rozrachunków	273
8.2. Rozrachunki z tytułu dostaw i usług	274
8.3. Rozrachunki z tytułu ceł, podatków i ubezpieczeń społecznych	275
8.3.1. Rozrachunki z instytucjami publicznoprawnymi	275
8.3.2. Rozrachunki z tytułu podatku od towarów i usług VAT	275
8.4. Rozrachunki z pracownikami	278
8.5. Pozostałe rozrachunki	281
9. Materiały/towary	293
9.1. Dokumentacja i rozliczenie zakupu materiałów	293
9.2. Wycena i ewidencja zakupu materiałów	294
9.3. Wycena i ewidencja rozchodów materiałów według rzeczywistych cen zakupu	311
9.4. Wycena i ewidencja rozchodów materiałów według stałych cen ewidencyjnych	318
9.5. Ewidencja i rozliczenie kosztów zakupu materiałów	330
9.6. Istota, wycena i ewidencja obrotu towarowego	338
10. Środki trwale	347
10.1. Zasady wyceny, dokumentacji i ewidencji środków trwałych	347
10.2. Ewidencja podstawowych zmian w środkach trwałych	353
11. Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	371
11.1. Istota, dokumentacja i ewidencja wynagrodzeń	371
11.2. Lista płac – podstawowy dokument naliczania wynagrodzeń	372
12. Koszty podstawowej działalności operacyjnej – ewidencja pełna	383
12.1. Etapy ewidencji i rozliczania kosztów według III wariantu rachunku kosztów	383
12.2. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	407
12.3. Ewidencja i rozliczanie kosztów produkcji podstawowej	411
12.4. Kalkulacja kosztów jednostkowych	418
12.4.1. Istota i metody kalkulacji	418
12.4.2. Kalkulacja podziałowa prosta	419
12.4.3. Wycena produkcji niezakończonych	420
12.5. Rozliczenie kosztów ogólnego zarządu oraz kosztów sprzedaży	427
13. Produkty pracy	431
13.1. Dokumentacja, wycena i ewidencja produktów pracy	431
13.2. Dokumentacja, wycena i ewidencja sprzedaży wyrobów gotowych	440
14. Ewidencyjne ustalanie wyniku finansowego a warianty sprawozdawcze rachunku zysków i strat	457
14.1. Wynik ze sprzedaży	457
14.1.1. Ustalenie wyniku ze sprzedaży produktów w sposób kalkulacyjny	458
14.1.2. Ustalenie wyniku ze sprzedaży produktów w sposób porównawczy	460
14.2. Wynik finansowy netto	479
14.2.1. Ustalenie i prezentacja wyniku finansowego w kalkulacyjnym rachunku zysków i strat	479
14.2.2. Ustalenie i prezentacja wyniku finansowego w porównawczym rachunku zysków i strat	481
14.3. Wynik finansowy brutto a podstawa opodatkowania	482
Wykaz kont syntetycznych	521